

Hlavní název: Národní listy
Datum vydání výtisku: 22.9.1906
Číslo výtisku: 261
Druh dokumentu: číslo periodika
ISSN: 1214-1240
Číslo stránky: [1] - [2]

SYSTEM
◆KRAMERIUS◆

Podmínky využití

NK ČR poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny NK ČR a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny NK ČR není možné bez případného písemného svolení NK ČR.

Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1

kramerius@nkp.cz

Na »Národní Listy«
ranní a odpolední
předplácí se
v Praze
v administraci
na měsíc 2 K — h
ve filiálkách
na měsíc 2 K 30 h
Poštou:
na měsíc 3 K 20 h
s dvojitou zásilkou:
na měsíc 3 K 80 h

NÁRODNÍ LISTY.

Odpolední vydání.

**Předplacení
a inseráty**
přijímá administrace
v Mariánské ulici,
číslo 3.
Tam je též redakce
a expedice.

Telefonické zprávy „Nár. Listů.“

Z parlamentu.

Z Vídně, 22. září. Dnes jest v parlamentě naprosto prázdno. Žádný výbor nezasedá. Žádný klub nerokuje. Není sni ministerská rada. Svolána jest teprve na pondělí, nejspíše sby stanovila definitivně řádný rozpočet na rok 1907 a vyslechla referát ministerského předsedy bar. Becka ve příčině dispoic pro delegace a ve příčině posledních vyrovnávacích konferencí ve Vídní konaných.

»Protož, Němci, utě se česky!«

Z Vídně, 22. září. Všechny listy schvalují provolání německé národní rady v království českém, vydané ke všem Němcům v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, aby se učili česky. »Neue Freie Presse« ovšem činí tak způsobem, který dlužno nazvat zaslaralým. Nemůže se zprostíti překonaného názoru svého o češtině. Tento list píše:

»Kdo byl by radil ještě před dvěma desítkami Němcům v Čechách csi takového, byl by býval potráu jako nepřítel, anebo znamenán jako zrádce. Čech, který učí se němčině, osvovuje si řec světovou, otevírá si brány k jedné z nejobhatších literatur, nelhá ničeho, leč co by beztoho učiniti musil, takš kdyby nebyl nucen, ač-li nechce býti poután na vždy k domáči hrudě. Němec však, jenž učí se češtině, nabývá za námahu svoji a za čas k tomu věnovaný odměnu daleko skrvnějši. Němčinou otevírají se Čechovi všechny obory, češtinou otevírá si Němec toliko dráhu v kariéře úřednické. Nelze se diviti, že stará nechuf velké části německé mládeže naproti češtině trva jeste a považuje se němčin, co nelze odloučit od německého smýšlení. Ale marně zavírají oči. Dokud zákonodárci ve své vátšině, dokud centrální vláda, dokud byrokracie až do nejdolejších stupňů byly německé, mohli Němci postřádeti jaz, ka českého, mohli odepřiti naučiti se mu bez vlastní škody. Od té doby však

všechno změnilo se radikálně. Němci železným kruhem Taaffovým a vládami Badenovou a Thunovou poznali, že to, co druhdy bylo znamením odnárodnění, jest dnes příkazem národního sehezachování. Vzpírají se ještě nyní naučení se druhému zemskému jazyku, bylo by, zůstavovati pole druhému národu samu, to jest působiti si škodu, kterou odpůrci národní ještě nezpůsobili. Proto nezbyvá než uznati hotové události a podle nich se zařiditi. Možno bezpečně čekati, že pokynu Národní rady bude uposlechnuto. Bude tím vykonáno faktum nejen politického, nýbrž také kulturního dosahu, protože jest pravděpodobno, že usnadnění dorozumění se slovanskými kmeny bude mti za následek také silnějši účinek německé kultury na tyto. Zdali také národní boj pozbude ostroati, dlužno vyčkati, není ještě však vyloučeno, budou-li si Češi a Němci lépe rozuměti, že se také lépe dorozumějí.

»Ze ite posuzuje celou tuto záležitost správněji a šetrnějši vůči Čechům a českému jazyku. Pravi:

»Ničím nemůže býti obrat znamenán lépe, nežli letákem, který nevydal jednolivec, nýbrž uznaná národní organizace, jakou jest německá Národní rada pro král. české. Nebylo dokonce třeba slovanské politiky některých vlád, aby Němci byli vytlačeni v Čechách ze státních úřadů. Svoji jazykovou znalostí byli Čechové lépe kvalifikováni nežli Němci, kteří češtinu se dělšili.«

Nám není tajno, naopak viděti musíme zcela jasně a tjejmě, že provolání německé Národní rady pro království české, vyzývající všechny Němce a nikoliv pouze ty, kteří věnují se kariéře úradnicke, by se učili jazyku českému, jest velikým nebezpečím pro naše lidi. Neboť víme, že v Vídně posuzuje se jazyková kvalifikace Němců a Slovanů nestejně.

Čech a Slovan může uměti sebe lépe německy, nikdy není uznán úplně němečiny a znalým; Němec, jak užázalo se v

jižním Styrsku a jak se ukazují ještě dnes na Moravě, může uměti jen trochu slovensky nebo slovansky, může jazyk slovenský lámati boha se neboje a lidi se nestydě a jest nejen dosazován, nýbrž také povyšován na škodu Čechů. Výzva německé Národní rady pro království české k Němcům, aby učili se česky, není výzvou ke konkurenci Němci a Čechů v úřadech, jest to provolání, které má pro nás mnohem více důležitosti nežli pro Němce. Naučení, které plyne z tohoto apelu pro nás, jest samozřejmé.

Telegrafické zprávy.

Z úřadního věstníku.

Z Vídně, 22. září. (K. k.) »Wiener Zeitung« uvetejšuje propůjčení velkokříže řádu sv. Štěpána kardinálu kněžeti biskupovi vratislavskému dru. Koppovi.

Cisár jmenoval soukromého docenta na universitě a technice ve Vídní dra. Jos. Grůnwalda mimořádným profesorem matematiky na německé universitě v Praze.

Cisár propůjčil úřadnímu slubovi okresního soudu v Říčanech, Vilému Eckovi, u příležitosti vyžádaného jm přeložení na trvalý odpočinek, stříbrný záslužný kříž.

Z Vídně, 22. září. (K. k.) »Wiener Zeitung« oznamuje: Ministr vnitra jmenoval mistodržiteliské sekretáře Josefa Hojdera a Josefa Marka okresními hejmany a okresní komisaře Karla Berana a dra. Heřmana Zemana mistodržiteliskými sekretři v Čechách.

Ministr kultu s vyučováním potvrdil připuštění dra. Gustava Doberauera za soukromého docenta pro chirurgii na lékařské fakultě německé university v Praze.

Odpovědek zřízenou francouzských drah.

Z Paříže, 21. září. (K. k.) Předsedové železničních společností zaslali ministru veřejných prací přips, v němž mu sdělují, že poskytnou dle zákona o jednodenním klidu v týdnu všem

FEUILLETON.

Rolník Martin ze samoty.

Napsal Jarosl. Hššek.

Kromě čeledína Tonika a čevčky Josefyny neviděl rolník Martin třebas tři neležé živé duše.

Jeho usedlost ležela úplně na samotě mezi lesy, půldruhé hodiny počítal, než přišel na nejbližší vesnici.

Pruby jeho polí vnikaly do lesů, před obytným stavením stály borovice, do stodky vedla cesta lesem, luka mezi lesy a všude kolem uměly stromy a jehličí bylo naváté na cesty, jehličí bylo na jrambořisti, promíchané v písku, vítr je zanášel do žitných polí, jehličí poletovalo a sypalo se na jetelšišť, spravovala je se sukně Josefina, když vrátila se z polí, opravoval si je Tonk se šatů a rolník Martin s kloboukou. Jehličí bylo nerozlučně spojeno s tou samotou. Přikládali je na oheň, štali jim ve chlévě, přimíchávali je do hnoje a vykuřovali jim při rojení včel na zahradě, kdež mezi stromy ovocnými pět smrků se vypínalo a na jaře mříslo se jehličí mezi opadané bílé a růžové květy třesní, jabloni, hrusěk a planých hlohů na plotu.

Kdyby byl rolník Martin šlechticem, mohl si směle dát do znaku jehličí poleující vzduchem, ale takhle byl jenom chudým rolníkem, který kromě jehličí neměl nikdy ničeho hojnost.

Ta jeho pole v lestech byla velmi bídná. Polozena na stránách trpěla dešti, kterými rok od roku prst byla splachována dolů do lesů a rok od roku objevovalo se víc a více kameni.

Na lukách pak rostla řatínaá tráva, poskytující při senoseči malý užitek.

Poměrně velké plochy polí neposkytovaly ani pětiny výtězku, jako téže velikosti pole v kraji.

A všechno to obdělával rolník Martin sám se svým čeledínem a čevčkou.

Měl čtyři krávy, které poskytovaly málo mléka a byly hubené.

Po dvoře, kde panoval vždy nepořádek, pobíhal starý pes, který v nečinnosti trávil poslední léta života, vleka za sebou před léty přeraženou nohu, v pastí na lišky.

Se stavení již dávno spadla omítka, došky zčernaly stáim a kusy mchu skláněly se přes střechu na dvůr jako zubaťá zelená krajka.

Rolníku Martinovi bylo sedmdesát let, Tonkovi padesát a Josefíně pětáctýřcet. A všichni ti tři žili v dobré shodě na této samotě, kam nezablouli turista ani zehrák a jen málo kdy zastavil se tu hajný na své obchůzce, aby se napil vody ze studně na zahradě, kterážto voda byla jedinou znamenitou věcí z celé samoty.

A ti tři lidé, pracovali do úpadu, živil se co nejnůžnějši, zvykli na různé polévky, které jim vařila Josefina, šetřili, aby pak výtězek celoroční práce vydal rázem rolník Martin na své spory, kterým si zvykli tak, jako tomu jehličí, které bylo nasypáno všude, kam oko zabloudivo.

Kdykoliv totiž rolník Martin po žních přišel ze své samoty do vsi za lesy, pohádal se se sedláky. Byl to jakási druh duševní choroby, jediná zářava rolníka Martina, který, vida lidi nemohl si odepřiti, aby, jsa nespokojen s bohatšími rolníky, neurazil je slovy.

Ale poněvadž je velký rozdíl mezi takovým chudým hospodářem a mezi námi bohatými, kteří máme stroje a dvakrát sklízíme, zasévajice do střišť směsku, kteří máme tučný dobytek a krásné lučiny, kde zelená se ovskí lučín, kde voní tomka a kvete bojinek, kteří máme pěkná stavení pokrytá taškami. Co tedy chce ten chudák ze samoty? A urazil-li nás, žalujeme ho...

A to byly ty spory Martinovy, opakující se rok za rokem. Martin hádal se s oci nynějších žalobníků a od let začínal vždy hádku, při každé návštěvě vesnického hostince slovy: »Rolník, jako rolník.«

To je uráželo. I vytkali mu jeho pole, plná kameni, že sklízí jehličí místo žita a smáli se tomu jeho stavení tam o samotě, kde lišky dávají dobrou noc. Martin hájil urputě své půdy, svých lučin, kde místo dobrých trav byly trávy kyselé, obhajoval svou samotou, rozbitou stodou, své hubené krávy, které v městě, kam přivezl obil na trh, vzbuzovaly vždy útrpný úsměv, stejně jako ten jeho podivný vůz, spravovaný snad všemi majiteli rodu rolníka Martina.

A pak se mu smáli, že žádná ho nechtěla a jít s ním tam do lesů, kde by ji krmil kamením ze svých polí, že se nechtělo žáně, ani chromé Madleně ze sušárny, která by si byla přece trochu polepšila. »Víte, co jste,« duněl se Martin, »darebáci, holota!«

»Rekněte to ještě jednou, tak vás žalujeme, vy samotáři!«

»A to myslíte, že nemám, abych tu pokutu zaplatil? Ať tedy u soudů vědi, co jste. Jste darebáci, holota!«

Listonoš pak proklíhal, když musil nésti obsilku na samotu strýce Martina, který obdržev obsilku, byl jako vyměněný.

Dýmaje z dýmky řek listonoši slavnostně: »Řekněte těm ve vsi, že ter samotáři tolik má, aby zaplatil sebe větší pokutu.«

Pak následovala cesta za lesy do města k soudu a vždy přinášel s sebou rozsudek, že rolník Martin byl při dnešním přelíčení uznán vinným urážkou na cti a odsuzuje se k pokutě pěti zlatých.

»He, tu koukali, darebáci, když jsem platil pětku. Ani jsem nezamrkl. Neudělal jsem dobře, Tonku?«

»Dobře jste udělal panáto?«

A na takové tři, čtyři žaloby musil se všichni tti po celý rok dřít...

Zase prodal obil rolník Martin a v městě se smáli jeho páru hubených krav, zapřažených do onoho podivně vyspravovaného vzu.

I vracel se domů a stavěl dole u lesa v nejpřátelské vsi. Před hostincem, kde se vždy hádaly

svým zřizencům 52 dny odpočinku za rok.

Ochrana literárního a uměleckého vlastnictví.

Z Bukurešti, 21. září. (K. k.) Dopolnedne byl zahájen sjezd sdružení o ochranu literárního a uměleckého vlastnictví. Ministr vyučování, spravedlnosti a zástupce starostův pronesli vřítící řeči. Předseda Senopol velebil předsedu sdružení Maillarda. Maillard přečetl pozdravné telegramy, zasláné králem a královnou. Na jednacím pořadu odpolední schůze jsou zprávy o bernské konvenci a opravné návrhy. Zpravodajem jest pařížský advokát Chau-mat.

Rád o neutralitě.

Z Gentu, 21. září. (K. k.) Ústav pro mezinárodní právo zabývá se dnes vypracováním osnovy rádu o neutralitě. Všeobecně uplatnil se v rozpravě názor, že prostá mravní podpora některé z válčících stran nemůže se považovati za porušení neutrality. Též mají závazky neutralních stran počítati teprve tehdy, když se dověří o formálním vypovězení války.

Povstání na Kubě.

Z Havany, 21. září. (K. k.) Reuter. kanc. oznamuje: Zdá se, že nastala kritická chvíle pro prostředkovatele, usilující o urovnání sporu na Kubě. Mnohé okolnosti nasvědčují tomu, že tajemník vojenství Tait nebude s to, aby odstranil obtíže bez vydatného amerického zakročení. Jest známo, že vyměňuje s prezidentem Rooseveltem často telegramy. Proslýchá se, že situace jest mnohem horší, než se mělo ze to. Zakotvených zde 6 válečných lodí, mezi nimiž jsou dvě bitevních lodí, hodává přístavu neobyčejného válečného rázu.

Z Havany, 21. září. (K. k.) Časopis „La Diskussion“ vycházející v Ciengách, přináší telegram, že povstálci stříleli na námorníky amerického dělového člunu „Mariatetta“, kteří tábořili na cukerní plantáži Soledadu; Američané prý palbu opětovali. Povstanci uprání.

Volby poslanců v Dánsku.

Z Kodaně, 21. září. (K. k.) Při dnešních volbách 27 poslanců landestingu stáli socialističtí demokraté s radikálové s mandáty, s nichž konservativci ztratili 1 mandát a liberální reformní strana 5 mandátů. V Kodani byli zvoleni 4 stoupenci pravice, 1 přívrženec radikální levice a 2 sociální demokraté.

Mezi nové zvolenými poslanci jest dřívější redaktor časopisu „Politikens Edvard Brander (radikál).

nechal prázdný vůz; všel, rozhlédl se po shromážděných sedících, pozdravil: „Pochválen buď pán Ježíš Kristus.“ Nikdo neodpověděl.

Sedl si naproti a susedil: „Rolník jako rolník.“ Zamčel se, očekáváje, že mu řekne někdo: „No, vy jste taky rolník, ale jaký!“

„Rolník jako rolník, hlupáci!“ vykřikl hněvivě. Žádná odpověď. Bavil se mezi sebou u protějšího stolu, jako by se nic nebylo řeko naproti.

Martin vstal a přistoupil k nim: „Když jsem vás pozdravil, ani jste, nicemově, neodpověděli.“

„S bláznem nemáme co mluvit.“

„Já, že jsem blázen, vy jste hlupák, žalujte mne, já mám tolik, abych pckutu zaplatil!“

„Víte, Martine, už vás žalovat nebudeme. Po sledně nám řekli u soulu, že jste blázen, abychom tedy jenem vždy vyslechli vaše cancaniny. S bohem!“

„Tak mně tedy nebudete žalovat?“

„Nebudeme, prosoucí byste, blázne, všechno, a neměl byste pak ani na pohřeb, pamatujte, že je vám už sedmdesát a smířte se s pánem bohem!“

Martin se třásl na celém těle, vyšel z hostince, vzkřikl na svůj hubený potah: „Hyó, hý!“ a pomalu, s opatrěmi v chvějících rukou kráčel na svou samotu do lesů hlubokých a černých.

„Tak vida, jsem blázen, he, ani už mne žalovat nechťjí Doma vlezl k peci na postel a kýto mu sima.

„Jsem blázen,“ řekl Tonkovi večer.

A ráno pravil k Josefíně: „Zavolej Tonka, myslím, že umru.“

„Tonku,“ řekl k němu, „tam ve skříní, dole, jsou všechny rozsudky dej je sem.“

A když ty zaprášené papíry prohlížel žlutou, hubenou rukou, zaleskla se mu slza v jeho bezbarvých očích, obrátil se k oknu.

„Darefáci!“ vydralo se z jeho křít. „Dare...“

A rolník Martin umdl v tom okamžiku, kde starý pes s přeraženou nohou počal otečívavati rozsudky, které jeho pánovi v posledním tažení vypadly z ruky

Jazyková otázka ve školství slezském před říšským soudem.

V červenci letošního roku přinesly „Nár. Listy“ zprávu o přelčení, které ke stížnosti obce Polanky ve Slezsku konáno bylo dne 3. července t. r. před říšským soudem.

Obec Polanka zastoupená drem. Ladislavem Klumparem zastoupení dra. Pienčeta v Opavě domáhala se uznání, že výnosem ministerstva osvety a vyučování ze dne 26. března 1906 č. j. 8777 nastalo porušení politického práva článkem 19. základního zákona ze dne 21. prosince 1867 č. 147 f. z. zaručeného.

Rozhodnutí říšského soudu, kterým uznáno, že porušení to nenastalo, seobuhuje, aby česká veřejnost k němu se vrátila tím spíše, čím jasněji charakterisuje způsob rozhodování nejvyšší stolice soudní k ochraně politických práv ústavou zaručených v první řadě povolání. Zastupitelstvo obce Polanky ve Slezsku usneslo se vzhledem k tomu, že v obci není školou povinných dětí německé národnosti, aby na tamější rozšířené pětitřídní obecné škole ve všech třídách český jazyk vyučovací zaveden byl.

Dříve bývala na této škole vyučovacím jazykem němčina a postupem času při rozšiřování školy zůstala tato ve třídě třetí až páté a jen v prvních dvou třídách vyučováno jazykem českým.

Zemská školní rada slezská vyhověla výnosem ze dne 12. října 1905 č. 4423 jen s části požadavku — dle zákona samozřejmému — ustanovivši, že česká vyučovací řeč zavádě se v prvních třech třídách, kdežto ve čtvrté pro rok 1906 a v páté třídě i nadále německá řeč jako vyučovací zůstati má.

Proti této části výnosu stěžovala si obec polanecká k ministerstvu vyučování, kteréž bez udání důvodů rozhodnutí zemské školní rady slezské potvrdilo.

Obec Polanka stěžovala si tedy k říšskému soudu na porušení ústavou zaručeného práva, dle něhož v zemích, v nichž více národnosti bydlí, veřejné školní ústavy tak zařizeny býti mají, aby nikdo nucen býti nemohl druhému jazyku se učiti, tím méně v něm vyučován býti.

Ministerstvo vyučování namítalo, že nejedná se o porušení práva obce, ježto prý jen rodiče dětí školou povinných neb jejich zákonní zástupcové zájem na tom mají mohou, v jakém jazyku vyučování dítek diti se má. Dále poukazoval na to, že mezi utrakvistickými školami ve Slezsku a oněmi s českou vyučovací řečí sotva nějakého rozdílu stává. Zástupce stížnosti vyzvoloval oprávnění obce ke stížnosti nejen z důvodu toho, že obec školu jopoluvydržuje, ale i z toho, že obec vůbec oprávněna jest zájem svých poplatníků hájiti. Okolnost, že se také německé řeči na škole vyučuje, není pro rozhodnutí otázky v vyučovací řeči směrodatná.

Co říšský soud jako důvod nevyhovění stížnosti uvedl, zaslouhuje pro svou kuriozitu, aby na věčnou paměť bylo zjištěno.

Jest to zase jednou odůvodnění, nad nímž nejen právníkům, ale každému laikovi musí vsátavati vlasy a zní doslova takto:

„Obec Polanka má nepochybně zájem na tom, jak organisuje se vyučování na obecné škole v Polance.“

Leč ona není jediným a také ne nejbližším interesentem. Nejbližší interesenti jsou jednotliví státní občané, jejichž dítky školu v Polance navštěvují. Není zcela vyloučeno, že zájem těchto se zájmem zastupitelstva obce se nekryje a že si udržení utrakvistu přejí, jehož odstranění zastupitelstvo obce žádá. (Jak to říšský soud ví? pozn. pisatelé.)

Leč právě tyto interesenti si nestěžovali. Jestliže tedy za těchto okolností školní úřad v poslední instanci žádost obce zamítá, tedy nemůže v tomto rozhodnutí pokračovat č. 19. zákona základního ze dne 21. prosince 1867 č. 147 f. z. sledánc býti, poněvadž přece také oprávněný zájem oněch, jejichž dítky školu navštěvují, uvažován býti musí a títo stížnost nepodalí.

Proto uznal říšský soud, že porušení tvrzené nenastalo!!!

Většina říšského soudu (že by čeští členové říšského soudu byli pro rozhodnutí hlasovali, máme z podstatných důvodů za úplně vylou-

čeno), zamítal konsekventně požadavky na uznání našich jazykových práv ve školství, vynesla tu rozhodnutí, které jí a právníckému věhlasu její členů, zejména dra. Karla z Grabmayra, dra. Karla rytíře Czychláta, dra. Karla rytíře Feistmantla atd. nebude nikdy sloužiti ke cti.

Obec má aktivní legitimaci ke stížnosti, ona smí míti zájem na organisaci vyučování ve své škole, ale poněvadž jiný, který také má právo ke stížnosti, si nestěžoval, se její stížnost zamítá. Tedy: Je-li více poškozených ve svém právu, zamítne se stížnost jednoho z nich, který stížnost podal, poněvadž druzí si nestěžovali! Rozuměj, kdo chce a nmls!

Tak vypadají důvody říšského soudu v důležitě, ba zásadní otázce jazykové, důvody nejvyšší instance, jež má býti strážcem nejcennejších politických práv!

Říšský soud nezůstane asi usetřen nového rozhodování o této otázce, kterou tentokrát rozhodl s důvtipem skutečně podivuhodným, neboť není pochyby, že vyzvalou bude nové rozhodnutí ministerstva na základě žádosti rodičů a jejich zákonných zástupců.

Než to jest lhostejno. Rozhodnutí, o němž referujeme, nebude tím smazáno a nepřestane povzbuzovati k úvahám o významu říšského soudu, o jeho slouzení a jeho důvodech.

Dr. L. K.

Denní zprávy.

— Český kaplan do Blížejeva. Jak známo, vydáno bylo české stádo věřících v Blížejevě a celé tamní kolaturu německo-nacionálního faráři Rankovi na pospas po dlouhá léta bez ochrany. Farář Rank, který studoval na českém gymnasiu a na němž nebylo po celou tu dobu znát Němce, stal se na své faře v Blížejevě nejneanšeni- vějším protičeským stvárcem a násilníkem, jeho fanaticismus šel tak daleko, že musil býti odstraněn jako katecheta z české školy pro tržnění dětí. Když byl přinucen zanášeti do matricy zápisy týkající se českých věřících po česku jako dříve, neznala jeho vášně mezi. Když z kostela vymýtil každé české slovo a nešťil se ani před oltářem páně projevcvati své nepřátelství proti české národnosti, vyvinul se mezi německo-nacionálním farářem a jeho českými farníky trvalý zápas, v němž svatý muž nešetřil prostředky, a duchovním jeho povoláním špatně se snašející. Všechny stížnosti ke konsistoři byly marny, dik její shovívavosti trvala a trvá farář Rank na svém pastýřském místě dále. Přes to vše líčen jest tento výborný otec duchovní s německé strany jakožto národní mučedník, ačkoli domnělému tomu mučednictví byla by se dala učiniti přitřz výměnou jeho farního úřadu za jiný. Tomu se P. Rank vzpíral všemi silami. Na poslední valné hromadě „Böhmerwaldbundu“ v Žel. Rudě vyzval protektor Rankův, plzeňský Schreiner, Němce, aby podávali hromadné protesty proti českým stížnostem na Ranka u konsistoře. Protesty tyto asi nik nepomohly, aspoň, jak se zdá, nezabránily tomu, čemu měly. Pater Rank sice nebudě s místa své vydařené duchovní správy odstraněn, ale obdržel českého kaplana. „Pilsner Tagblatt“, orgán Schreinerův, o tom píše: „Vzhledem k tomu, že farář Rankovi, který již delší dobou choraví, bylo úřadně dáno na srozumění, že by kaplana nemusil sám platiti, ale při trvalé chorobě na vlastní útráty vydržovati, anebo, že by mohl po případě také býti předčasné dár do výslužby, nelze se diviti, že farář Rank sám se své strany neodpírá svolení, aby kaplan dosazen byl, poněvadž ani nemůže kaplana sám vydržovati, ani předčasné nechce jíti do výslužby.“ Tak tedy hamiznost a obavy před zkrácením obroku pomohou českému kaplanu do blížejevské fary. Ten se tar bude míti dobře.

— Úprava trávě a — politické ústavní. Die mnohaletého zvyku, který má původ v nařizení bývalého, dnes pouze starším pamětníkům dle jména povědomého přisedlího zemského výboru král. českého bar. Pfeila, nenosí slubové zemského výboru vously. Někteří z nich si však přáti, aby mohli míti knír. Za letošních přázdnin učinili v tom směru dotaz, a Ale odpovědi se zařídili; jeden po druhém jal se nositi knír a těšili se z této novoty. Ale ne dlouho. Nadešel den 18. srpna, s ním slavnostní představení v Národním i německém divadle, a při něm služba osmi sluhů zem. výboru v parádní unifórně u loží, soušedcích s ložemi místodržitelstvími. Tuto službu měli po mnohých letech letos poprvé vykonati sluhové voutsáři. Jeho Janost byl překvapen novotou, a výsledek byl ten, že sluhové zemského výboru se od té doby zase hoří; nejmzrtvějš je, že na bolem;